

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ

**XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку)

*16–17 травня 2019 року
м. Тернопіль*

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2019

ОСОБЛИВОСТІ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ПІДГОТОВЦІ ІНТЕРНІВ-ПЕДІАТРІВ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ

Банадига Н.В., Ходорчук Н.Я., Дутчак О.М.

Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України

Вступ. На етапі післядипломного навчання для відпрацювання практичних навиків при невідкладних станах особливе значення займає симуляційне навчання.

Основна частина. Відкриття симуляційного центру в нашому університеті дало можливість використання нових технологій симуляційного навчання для засвоєння практичних навиків надання невідкладної допомоги дітям, згідно міжнародних протоколів (Аmerican Heart Association (AHA) та European Pediatric Life Support). Під час проходження курсу лікарів вивчають розпізнавати первинне враження про критичного пацієнта і у випадку наявності свідомості переходять до первинного огляду пацієнту за кроками ABCDE, а далі до вторинної оцінки за методикою SAMPLE. Коли пацієнт є у свідомості особливу увагу було приділено виявленню будь-якої ознаки загрозливої для життя, що потребувала негайного втручання за принципом “оцінка-розпізнання-втручання”. Оволодівши системним підходом до оцінки віртуального критичного педіатричного хворого, лікарі-курсанти швидше розпізнають загрозливі стани для життя та чинять дії, що до стабілізації невідкладного стану. Повторення на кожному сценарії практичних навичків по відновленню прохідності дихальних шляхів, встановлен-

ня внутрішньовенного чи внутрішньокісткового доступів, штучній вентиляції легень, непрямого масажу серця, моніторингу ритму, розрахунку та введення медикаментів та інших маніпуляцій додає впевненості у виконуваних діях лікарю та знижує помилку у наданні допомоги.

Висновки. Практикуючі лікарі відмічають необхідність регулярного перенавчання, через відсутність щоденної практики реанімації критичного хворого у повсякденній роботі, відповідно до доказової медицини та оновлених міжнародних протоколів в симуляційних центрах.

Література

1. Симуляційне навчання в медицині: міжнародний та вітчизняний досвід / В.В. Артюменко, С.С. Семченко, О.С. Єгоренко Д. А. та ін. // Одеський медичний журнал. – 2015. – № 6. – С. 67–74.

2. Етапи формування навичок. Тренування та тренажери. – 26 – [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://psyera.ru/etapy-formirovaniyanavykov-trenirovka-i-trenazhery-929.htm>

3. Society in Europe for simulation Applied to Medicine: <http://www.sesamweb.org>

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ В НАВЧАННІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДІАТРІЯ» В ЗДМУ

Боярська Л.М., Котлова Ю.В.

Запорізький державний медичний університет

Вступ. В період реформування сфери охорони здоров'я зростає значущість кадрового потенціалу медичних закладів, тому підготовка якісних, конкурентноспроможних фахівців в інтернатурі набуває особливого значення. Впровадження інноваційних технологій передбачає втілення принципу практичної психології, що засвоюється лише 10% матеріалу, сприйнятого на слух та 90% з того, що навчаючись, зробили самі [1].

Основна частина. Інноваційні технології і інтерактивні методи в навчанні лікарів-інтернів впроваджуються на кафедрі систематично та послідовно. Спочатку ректоратом ЗДМУ була започаткована матеріальна база – якісне технічне устаткування кафедри двома медіацентрами, комп'ютерним класом, веб-камерами з мікрофоном і комп'ютерами для зв'язку з лікувальними установами області, швидкісним потужним інтернетом, без яких неможливе інтерактивне навчання. Завдяки цьому налагоджена інтерактивна взаємодія з лікарями-інтернами, що навчаються в очному чи заочному періодах інтернатури, з лікарями області, в тому числі з нашими випускниками прихильними до стилю безперервного навчання на кафедрі.

Одним з етапів впровадження інноваційних технологій в навчальний процес стали запроваджені колективом кафедри інтерактивні щотижневі розбори реальних діагностично складних випадків з щоденної клінічної роботи фахівців – “Складний діагноз”. Командою викладача та лікарів-інтернів готуються та презентуються результати клінічного пошуку, наочно демонструються прийоми клініч-

ного мислення. Має великий попит як робота виконавців, так і затребуваність аналізу клінічної ситуації в аудиторії лікарів, що прослуховують та активно обговорюють матеріал. Це спілкування є однією з форм інтерактивного навчання. Викладачі кафедри, залучаючи до роботи лікарів-інтернів, щомісячно організують огляди періодичних світових медичних видань та інноваційних технологій в педіатрії, які також інтерактивно транслюються на медичну спільноту області.

Наступним проектом колективу кафедри стала розробка сайту “Кроки до здоров'я” (babykrok.com.ua), де розміщена відеотека “Складний діагноз”, опубліковано понад 200 власних оригінальних статей лікарів-інтернів та бесід для населення з профілактики захворювань в педіатрії, вигодовування дітей, здорового способу життя, виконаних під контролем викладачів. Таким чином лікарі-інтерни набувають навички профілактичної роботи. Одночасно, платформа web-сайту стала базою для інтерактивного навчання лікарів-інтернів. Співробітниками кафедри для домашньої підготовки інтернів створено і презентовано в електронних навчальних програмах MOODLe та edX понад 150 ілюстрованих відеолекцій з педіатрії та суміжних педіатричних дисциплін, які можуть вивчатися дистанційно. Сумісно з інтернами створені та викладені на сайті до 60 відео з методики опанування практичними навичками для всіх спеціальностей з педіатрії.

Нашими інноваційними провадженнями також вважаємо викладання лікарям інтернам за технологіями «пере-

вернутого» класу, навчання в міжкафедральному тренінговому центрі, організацію традиційних монотематичних навчальних конференцій з доповідями саме інтернів.

Висновки. Застосування інтерактивних форм навчання виводить процес професійної освіти на рівень усвідомленої компетентності фахівців, яка формується завдяки пробудженню зацікавленості до навчання, ефективному засвоєнню навчального матеріалу, самостійному

пошуку шляхів вирішення поставленого навчального завдання, навчання в команді.

Література

Інтерактивний метод навчання в медичному ВНЗ на прикладі рольові ігри [Текст] / Артюхіна А.І. та співавт. // Успіхи сучасного природознавства. – 2014. – № 4. – С. 122-126.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ З КЛІНІЧНОЇ ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ

Воронцова Л.Л., Кривохацька Ю.О., Коваленко В.А., Міхеев О.О.

Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти МОЗ України»

Вступ. На сьогодні Україна є учасником нового освітнього проекту, який спрямований на створення європейського рівня вищої освіти, мотивуючим змістом якого є висока якість підготовки фахівця. Це передбачає оптимізацію навчального процесу в державних закладах післядипломної освіти, деклінічна лабораторна діагностика займає один з провідних напрямків. Високий професійний рівень фахівців з клінічної лабораторної діагностики є невід'ємною складовою правильною постановки діагнозу і успішного запровадження лікувальних заходів. Саме тому навчання лікарів-лаборантів повинно бути безперервним.

Основна частина. Відповідно до вимог World Federation of medical Education щодо безперервного розвитку лікаря і Закону України «Про вищу освіту» кафедра клінічної лабораторної діагностики ДЗ «ЗМАПО МОЗ України» працює в напрямку поглибленого і поширеного впровадження дистанційного навчання в систему післядипломної освіти. Досвід показав, що місячні передатестаційні цикли (1 раз в 5 років) не можуть замінити систему безперервної освіти, яка є загальноприйнятою у більшості зарубіжних країн. Доведено, що за умов відсутності поповнення наукової інформації людина втрачає 20 % знань упродовж одного року, тобто, якщо фахівець не підвищує свій професійний рівень протягом 5 років, він ризикує майже цілком його втратити. Тому післядипломна освіта – це спеціалізоване удосконалення і оновлення професійних знань, а дистанційна форма навчання з часом стає все більш актуальною. На відміну від передатестаційних циклів, які є контролюючою системою, де оцінюється рівень знань та вмінь відповідно кваліфікаційній категорії, запровадження дистанційного навчання забезпечує безперервне мотивоване залучення до самоосвіти. Завдяки індивідуальному підходу до слухачів, дистанційна система навчання підвищує рівень ефективності самостійної роботи, розкриває можливості для творчого опанування нових знань і умінь, що передбачає засвоєння алгоритмів лабораторних досліджень, професійне володіння сучасними методами лабораторної діагностики і кваліфіковану інтерпретацію одержаних результатів.

Кафедра клінічної лабораторної діагностики використовує в навчальному процесі автоматизовані навчальні системи. Мультимедійна технологія дозволяє оптимізувати навчальний процес, і перш за все завдяки тому, що вона займає чільне місце в індивідуальній роботі курсантів. Провідну роль при цьому відіграє використання інтерактивного довідкового матеріалу, що включає колекцію навчальних слайдів з гематологічних, імунологічних та цитологічних препаратів, одержаних на кафедрі, а також представлених в наукових виданнях відомих вчених. Так, зокрема, використання на

кафедрі плазменого телевізора з якістю зображення full-HD з застосуванням цифрової відеокамери, підключеної до бінокулярного мікроскопу, дає можливість викладачеві не тільки дистанційно демонструвати пофарбовані препарати, але і конструювати тести, як на основі питань з теорії предмету, так і ставити діагностичні задачі щодо зображень гематологічних, цитологічних та імунологічних досліджень. При цьому діагностичне рішення включає послідовність використання морфологічних, цитохімічних, імунохімічних, молекулярно-генетичних показників та даних гістологічного дослідження. При проведенні імунологічних досліджень, пов'язаних з оцінкою імунного статусу, визначаються параметри клітинного і гуморального імунітету, діагностичні показники, характерні для аутоімунних захворювань.

На кафедрі функціонує бібліотека на електронних та паперових носіях, а також добірка з поточних фахових видань медичних журналів, яка включає сучасну вітчизняну та зарубіжну літературу по спеціальностям лабораторних гематологічних, загальноклінічних, цитологічних, біохімічних та імунологічних досліджень. Окреме місце в бібліотеці займають власні видання співробітників кафедри, затверджені МОН України (національні підручники, навчальні посібники, наукові фахові статті).

Висновки. Медичні спеціалісти потребують постійного оновлення знань і вмінь, розвитку компетентностей задля здійснення професійної діяльності в інноваційному середовищі. Саме тому на післядипломному етапі освіти кафедра КЛД активно впроваджує в навчальний процес інноваційні технології, серед яких дистанційна форма навчання дозволяє найбільш повно реалізувати можливості безперервної підготовки слухачів. На кафедрі створені необхідні умови для засвоєння слухачами теоретичних знань та практичних умінь. Ефективність засвоєння і використання інформаційних методів формується завдяки високій кваліфікації і професійній майстерності професорсько-викладацького складу, який забезпечує методологічно грамотну побудову навчального процесу.

Література.

1. Закон України „Про вищу освіту”. Відомості Верховної Ради, 2014, № 37-38, ст. 2004. Із змінами, внесеними згідно із Законом № 76-VIII від 28.12.2014, ВВР, 2015, № 6, ст. 20.

2. Вороненко Ю.В. Дистанційне навчання в режимі online: нові можливості для професійного розвитку, нові перспективи // Український медичний часопис. – 2011. – № 3.

3. Павлов О.О. Післядипломна освіта: сучасні тенденції розвитку та перспективи / О.О. Павлов, В.І. Більченко // Медична освіта. – 2013. – № 3. – С. 22-24.